

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XII.

V Celovcu, 30. prosinca 1893.

Štev. 3.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

priređi

javna shoda

dné 2. svečana (na Svečnico) t. l.

„pri Krajcarju“ na državni cesti blizu Tinj pod Slov. Šmihelom

in

dné 3. svečana (v nedeljo po Svečnici) t. l.

„pri Krajncu“ v Selu pri Podkrnosu.

Začetek ob 1/4. uri popoldne.

Spored:

1. Govor o namenu društva.
2. Pogovor o šolah.
3. Poučni govor o kmetijstvu.
4. Razni nasveti in govori.

Udje in od udov upeljeni gostje so uljudno povabljeni.

Odbor.

Poštenost brez vere.

Liberalci radi pravijo, da je človek tudi brez vere lahko pošten. Mi pa na to besedo ne damo veliko. Seveda, če ima kak gospod gotovo službo in prav dobro plačo, temu ni treba krasti in goljufati, njemu je lahko, zdržati se tega greha, če je tudi brezverec; on je pošten, da si ohrani čast pred ljudmi. Ali pa vzemimo kakega bogatega grofa, ki vé, da mu nikoli ne bo zmanjkalo. On je od mladih nog vaju len jezdariti, v kočiji se voziti in zverino loviti; s kupčijo se mu ni treba pečati, saj ima svojega oskrbnika, ki za njega kupuje in prodaja. Tak nema ne potrebe, ne priložnosti, da bi koga goljufal. Tako srečnih ljudi je pa le malo. Največ je takih, ki nemajo gotovih dohodkov, temveč imajo le to, kar si sproti pridelajo. Ti se delijo spet v dve vrsti: večina je takih, da nič nemajo, ker vse, kar pridobijo, sproti porabijo; nekaj je pa takih, da so si že nekaj pridobili. Za te oboje je vera potrebna kot podlaga poštenja. Tisti, ki nič nema, je v skrbéh za svojo starost, ko ne bo mogel nič več prislужiti, in v

skrbí za svoje otroke. Če se tak ne bo bal Boga in sodbe, bo le toliko časa pošten, dokler bo v strahu pred posvetno kaznijo; ako je pa tako prebrisan, da zna priti do denarja, ne da bi mu postava mogla do živega, potem se denarja ne bo branil. On vé sicer, da njegov denar ni prav pošten, da pa tudi ni toliko krivičen, da bi mogel za to kaznovan biti; ker vere nema, nema tako tenke vesti in vzame nepošteni denar. Tako se pustijo uredniki velikih časnikov mastno plačati za to, da kako banko ali drugo podjetje v časniku pohvalijo, če bi prav dobro vedeli, da to podjetje ni hvale vredno. Takim postava nič ne more, ker niso dolžni zastoj pisati pohvalnih člankov; če bi se jim pa očitalo, da so bili ljudje zavolj te pohvale zapeljani in goljufani, lahko se izgovorijo, da prej tega niso vedeli, da reč ni poštena, da so le iz zmote tako pisali. Drugi jemljejo spet denar, da o kakí lumpariji molčijo, za katero vejo, namesto da bi jo ovadili. Tudi takim postava nič ne more: svojo kosmato vest pa tolažijo s tem, češ, da oni niso poklicani, goljufije na dan spravljati, to je le dolžnost sodnij in oblastnij. Je pa še več drugih načinov, po katerih prekanjeni ljudje v velikih mestih brez dela in truda do denarja pridejo, da se jim še paragrafov ni treba bati. Ko bi imeli pa vero in vest, ne bi vzeli nepoštenega denarja. Kedar pa take priložnosti ni, vzamejo tudi ukradeni denar, ali pa ga sami ukradejo, ako imajo le upanje, da ne bo prišlo na dan. Pa tudi tisti, ki so si že kaj pridobili, so še vedno v strahu, da jim bo zmanjkalo, ali pa da bodo spet svoje imetje po nesreči zgubili; nekaj so se pa skozi dolgo vrsto let špekulacije in barantije tako navadili, da je ne morejo več pustiti. Taki hočejo zmirom več imeti, loti se jih lakomnost, in če se Boga in večne kazni ne bojijo, stegnili bodo roko tudi po nepoštenem blagu, ako se jim priložnost ponudi.

Da imamo mi prav, pokazalo se je zdaj na Francoskem v glasoviti Panamski pravdi. Tam so nabrali med ljudstvom 1400 milijonov frankov. S tem denarjem bi prekopal zemljo med atlantiškim in tihim morjem; naredili bi kanal, po katerem bi mogle barke po kratkem potu priti iz enega morja v drugega, ne da bi bilo treba, vozariti okoli cele južne Amerike. Toda le 200 milijonov so porabili za delo, ki je ostalo nedovršeno; ves drugi denar

so visoki in imenitni gospodje med seboj razdelili, ljudstvo pa, ki si je od svojega denarja lep dobiček obetalo, je bilo goljufano. Med temi gospodskimi tatovi so ministri, poslanci, bankirji, senatorji, časnikarji, „voditelji ljudstva in strank“, sploh cvet francoske posvetne gospode. Ko bi jih bilo le en par, rekel bi človek: med vsakim žitom se najde še kaka lulika. Toda število teh goljufov je silno veliko, in vsi so brezverski liberalci, tedaj taki ljudje, ki vedno zatrjujejo, da zamore človek tudi brez vere pošten biti. Zakaj pa ti imenitni in omikani gospodje niso hoteli poštene biti? V večnost ne verujejo, zato hočejo na tem svetu nebesa imeti; za posvetna nebesa je pa treba veliko denarja, in brezveren človek ga vzame, kjer ga dobi, ako ima le upanje, da bo posvetni kazni ubežal. Ko bi bili ti ljudje količkaj vere in vesti imeli, vendar bi se jim moralo smiliti ubogo, goljufano ljudstvo, in eden ali drugi bi se bil oglasil in rekel: „Gospodje, tako pa ne smemo delati! To je velik greh pred Bogom in pred ljudmi!“ In če bi ga ne poslušali, moral bi jih ovaditi pred sodnijo. Dokler je bil še ves denar vkupaj, bila bi se stvar še poravnati dala. Zdaj pa ni več mogoče; za 500 milijonov se niti zdaj še ne vé, kam so prišli. Tako so svoje „poštenje“ zdaj pokazali francoski brezverci in framazoni. In kaj so pri nas počeli leta 1873., tega se bo marsikdo še spominjal; mnogo jih še zdaj živi, ki so pri takratnih sleparijah prišli ob svoj denar.

Zato pa takemu preveč ne verujte, ki pravi, da je pošten, čeravno nič ne veruje. Če danes še ne krade, morda bo pa jutri! Poštenost brez trdne vere je kakor hiša brez vogelnega kamna in brez kamnitne podlage.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Nemškutarija.) „Mir“ jo je v svoji zadnji številki že dobro posvetil onemu „koroškemu Slovincu“, ki v zloglasnih „Fr. Stimmen“ tako milo in mično zagovarja — nemškutarijo. Dovolite, da onemu spisu še dodam par besed iz „graje nemškutarjev“, ktero je že l. 1862. napisal nepozabni A. M. Slomšek v „Drobtinicah“. Ta nam Slovincem nepozabni škof pravi tam*):

*) „Glej: „A. M. Slomška Zbrani spisi“ IV. zv. str. 251.

V viharnej noči na Kamniškem Sedlu.

(Potopisna črtica. Spisal V. H.)

Bilo je v drugej polovici meseca malega srpana, ko sem se lepega jutra peljal iz Ljubljane proti Kamniku. Namenil sem se od Kamnika na Štajersko iti peš, in sicer čez Kamniško sedlo, ker sem že večkrat poprej slišal, da je ta pot, dasi ravno precej strma in težavna, vendar zelo zanimiva, posebno zaradi lepega razgleda, kterega uživaš vrh „Sedla“.

Krasno jutro je bilo, obetajoče še lepši dan! Na jasnem nebu ni bilo videti nobenega oblaka; megle, ki so malo časa poprej pokrivalo deloma za sadnim drevjem skrita sela in vasi, so razgnali žarki vedno bolj in bolj pripekajočega solnca. Počasi se je pomikal poštni voz naprej po prašnej cesti. Še le ob enajstih smo v Kamniku. V tem prijaznem mestu, ležečem ob vznožji planin, se mi ni bilo dalje muditi; kajti pot, kterega sem imel še pred seboj, je bil dolg, in meni neznan. Zadovolivši se z vinom in kruhom odrinil sem jo proti Bistrici, ki je od Kamnika oddaljena kake tri ure. Od tod pa se zopet v treh urah pride na vrh Sedla.

Lepa in prijetna je pot ob šumečej Bistrici. Dihal sem zopet sveži planinski zrak, užival zopet krasoto planinske narave, ki se ravno v tem času prikazuje očem strmečega popotnika v vsej svojej lepoti. Bilo je vse v najlepšem cvetju. Pisani metulji, med njimi prvak Apolon, zibali so se nad drevjem ter letali od cvetlice do cvetlice; v grmovji so se glasile ptice in mnogobrojne, raznovrstne žu-

želke švigale so v zraku sem ter tje. Med tem, ko se oko ni moglo nagledati toliko različnih pojavov prirodnega življenja, udarjali so mi na uho nešteti glasovi te prekrasne planinske prirode, združujoči se v velikanski zbor, pojoč veličastno pesem Onemu, od kterega prihaja vse življenje.

Kmalu sem bil v Bistrici. Tu stoji samo par koč, v kterih poleti prenočujejo pastirji. Pri Uršiču, kjer je tudi hišica za popotnike, ki v letnem času prihajajo v ta planinski kraj, ni bilo razun gospodinje, nobenega doma. Dobil sem sladkega mleka. Ko mi je pa začela gospodinja dopovedovati, kodi da drži pot na Sedlo, nisem je mogel razumeti tudi pri najboljšej volji ne, zato, ker se od pota, ki pelje na Sedlo, od tod skoraj nič ne vidi. Malo nad Bistrico začenja se globok in strm jarek med gorami, ki se tu od vseh strani stikajo. Ob desnej strani tega jarka pelje ozka stezica navzgor; to stezico, ktera pa takrat še ni bila naznačena na kterisibodi način, kakor je to navada v planinah, kjer včasih pot naenkrat preneha, tako da ni najti o njej nobenega sledu več, sem jaz zgrešil, kar je lahko umevno, in mesto da bi se bil spustil na levo roko, šel sem na desno, ter tako prišel v strašne strmine, po kterih je bilo plezanje zato tako težavno, ker je prst, pokrivajoča skale, jako rahla, ter moraš jako paziti, ako nočeš, da se ne utrga pod tvojimi nogami gruda prsti, ter ti ne obvisiš držeč se za kako šibko koreninico, tako-rekoč med nebom in zemljo. Dolgo časa sem tako plezal po strminah tega jarka; prišel sem celo na mesto, kjer se mi je zdelo, da mi ni več mogoče, priti naprej. A da bi šel nazaj, zdelo se mi je še veliko bolj nevarno. Nazadnje, ko sem zmagal ta

globoki in strmi jarek, prišel sem na bolj odprt svet. Planinski pašniki menjavali so se z bukovimi gojzdi, in pot, ne več tako strma, bila je dosti prijetnejši. Hudo žejo, ktera je začela v velikej vročini vedno bolj in bolj pritiskati, ugasil je bister studenec, izvirajoč izpod trdih skal kako nro pod vrhom Sedla. Tu na tem mestu ob enem tudi preneha vsa drevesna rast, in od tod do vrha se vlečejo zeleni planinski travniki, ob krajeh obrobjeni s plazmi peska in kamenja, ki se je vsula raz gor, tu in tam obsejani s skalovjem in obraščeni s temnozelenim borovjem.

Ko sem prišel na vrh Sedla zelo utrujen in upehan, — pomisli naj se, po kakošnem potu sem hodil, zgrešivši pravo stezo, — se je dan že nagnil, in solnce obsevalo je le še najvišji vrhove gorá. Očaran od prekrasnega razgleda, grem malo ob vrhu; pred mano je bil odprt ves planinski svet. Toda, kakor bi trenil, nastane naenkrat megla ob zahodnej strani Sedla, ter se začne hitro vleči, kakor dolga kača iz Bistriške doline navzgor pa v Okrešl navzdol. Naenkrat bila je pokrita od te megle vsa pot, ki pelje raz vrh Sedla v Okrešl. Z osupnenjem sem gledal to meglo, ki se je cepila in vila kakor kakošna pošast ter drvela hitro naprej, vedno spreminjajoča svojo obliko, vedno kazoča se v novih podobah, ki pa so zopet tako hitro zginile, kakor so nastale. Vedno bolj in bolj je naraščala; kmalu je obsedla vse Sedlo ter me obdala od vseh strani s svojim hladnim soparom. Kaj je bilo začeti? Bil sem čisto sam v zračnej višavi, kakih 1900 metrov nad morjem. Toda, kam se mi je bilo podati v tej megli, ki je postajala vedno gostejši in gostejši, tako da nisem videl

„Kdo ponemčuje neprenehoma naše slovenske trge in sela, ter po nemščini zeva, kakor klopotec po vetru, rekoč: le nemško! le nemško! Vse to nemškutarji delajo, ki slovenske zemlje kruh zavživajo, in pijejo vince slovenskih gor, slovenski narod pa zasramujejo in napeljujejo proste Slovence nemškovati in nemško vsaj na pol hrustati . . . Le nemško! le nemško! naši nemškutarji na ves glas upijejo, pa ne pomislijo, da je slovensko mladež po nemško šolati ravno toliko, kakor prazno slamo mlatiti; veliko ropotanje malo pa čvrstega zrnja. Otroci se naučijo po nemško kleti, svoje rojake za zijaje imeti, domačega blaga se sramovati in se le s tujim bahati. Tako izšolana mladina je na pol sirova jed; ni Slovenec in ne pravi Nemec; vsakega pol ploda, malo malo pridnega . . . Nemškutarji so na polovico ponemčeni ljudski starašineti in kotni pisarji, ki na dveh ramah nosijo, da bi obilnejše v svoj mlin nanosili . . . Kaj pa hočejo nemškutarji slovenskemu rodu storiti? Druhal želijo v dušni temi pustiti, svojim izvoljenim pa nemško kulturo ali omiko usiliti, naj bi ubogo ljudstvo za nos vodili; hočejo, naj bi Slovenci tiho djali, da bi jim lahko domače blago jemali in jih ponemčili, itd.“ — Tako piše vzorni vladika Slomšek. Njegovim jasnim besedam nimam ničesar dostaviti, a priporočam je v prav tehtno premišljevanje g. liberalnemu „šriftlajtarju“ in vsem tistim „slovenskim“ (?) kukavicam, ki ne znajo, boljšega dela, kakor nositi svoja kukavična jajca v gnezdo tega lista.

Iz Kotmare vesi. (K dopisu v „Miru“ št. 35. in še nekaj). V imenovanem dopisu je bilo rečeno, da se je izmed tukajšnjih nemškutarjev vdeležila petorica tistega slaboglasnega parteitagva, označeni pa so bili le štirje od tistih, škoda pa bi bilo pozabiti tudi petega. Ta uživa posebno odlikovanje. Opravlja namreč službo nekakovega poveljnika sprednjih straž v taborju parteitagove črne vojske. Pri njegovem imenu se tudi pridružujejo in zarotujejo vsi zvesti in nezvesti pristaši nemškutarske stranke. Menda prav zaradi tega pa uživa še prav posebno zaupanje nekterih cesarskih oblast-nij, da se poslužujejo le-te v nekterih slučajih rajši njegove nedostadne pomoči, kakor pa da bi se obračali do sebi podrejenih organov. V pojasnilo naj služi naslednje. Pri že omenjeni šolski obravnavi posrečilo se je gosp. c. kr. okrajnemu glavarju s pomočjo zavijanja resnice zapeljati tri naše pristaše ter pridobiti njihove podpise za nemško šolo. Ko so se pa pozneje prepričali, da so prevarjeni, podpisali so tudi protest zoper postopanje gosp. okr. glavarja. Kmalu potem pa so dobili ti trije zastran tega povabilo, da imajo priti na okrajno glavarstvo v Celovec. Pozivnice pa jim niso bile poslane kakor sicer navadno po občinskem uradu, ampak po nekem drugem. Mislil si je prebrisani gosp. okrajni glavar, kdo bi bil bolje sposoben za to, da spravi te ubežnike zopet v njegovo mavho, kakor ta naš parteitagovec. No, pa popolnoma se jim ta reč vendar le ni posrečila. Ko je prinesel parteitagovski sluga dotičnikom tiste listke, imeli so uhljub temu, da jim je imenoval njegovo slavno ime, tako malo zaupanja, da so šli prej vprašat občinskega predstojnika, kaj jim je storiti. Pa tudi gosp. okrajni glavar se je menda opeknel, ker se mu ti na odgovor poklicani možje niso dali kar

skoraj za deset korakov pred se? K temu se je približeval tudi mrak in z njim temna noč. Sklenil sem na vrhu Sedla prenočiti: saj mi ni ostalo ničesar drugega!

Kakih trideset korakov od vrha sedel sem na travo ter pričakoval noči. Bil je neizmerno dolg čas. Temnosiva megla pokrivala je sedaj, kakor se mi je dozdevalo, tudi vrhove gor in na nebu ni bilo videti migljati nobene zvezde ne. Vse je tiho, vse mirno, razun da se čuje visoko v gorovji Brane v dolgih prestavkih otožno čivkanje planinskih ptic, ki so našle v skalovji svoje zavetje; drugače od nikoder ni slišati kakega glasú, ne deročega potoka, ne šumečega, skozi lesove drvečega viharja. Med tem je nastala temna noč. Ona tihota, ki je še vladala malo poprej, prenehala je sedaj: mesto nje se čuje v daljavi proti severnej strani visoko gori nad gorovjem zamolklo bučanje in bobnenje, katero, od začetka komaj slišno, polagoma naraščuje, a zopet preneha. Da, to je gromenje, če ravno ni videti nikjer nobenega bliska! Nekako čudno postalo mi je pri srcu: Kaj če se nevihta približa, kaj potem, če začne z vso silo vihrati med gorovjem Rinke, Brane in Velike planjave? Kaj potem, ko ni nikjer nobenega zavetišča najti? Ta slutnja moja me ni varala. Tisto prejšnje zamolklo gromenje, katero je bilo slišati v daljavi, bilo je le predigra k strašnemu, a veličastnemu prizoru, kateri se je kmalu potem razvil pred mojimi očmi. Že so začeli posamezni bliski švigati nad Mrzlo goro, nad Rinko, ter na vzdohnej strani nad Ojstrico in Krofičko.

(Konec prihodnjic.)

tako v kozji rog ugnati, kakor si je mislil in želel. Pred ko ne prav zaradi tega pa so dobili tudi tako lepo odškodnino za pot in zamudo časa. Eden 50, drugi 30, tretji pa celo 20 kr. za več ko dve uri dolgo pot v Celovec. S kako mero se je merila pot, ko se je dotičnikom priznavala gori omenjena odškodnina, nam ni znano. Morda nam bode vedelo o tem povedati kaj več parteitagovsko „peto kolo“.

Iz Brnce. (Podružnični zbor.) Vrla podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico je imela v nedeljo dné 8. prosinca pri nas svoj šesti letni zbor. Hitro po popoldanski službi božji zbralo se je z ozirom na zimski čas in gledé na nič kaj vesele razmere Brnske še precejšnje šte-vilo rodoljubov in rodoljubkinj slovenskih. Počastil je naš zbor tudi gosp. Dragotin Hribar iz Celja, ki je kot zastopnik glavne družbe jako lepo in poučno govoril. Zanimivo je bilo tudi poročilo tajnikovo o delovanji naše podružnice v zadnjem letu. Ker bi utegnili to poročilo zanimati tudi častite rodoljube po drugih krajih, želeli bi bilo, da se priobči ob priložnosti v cenjenem „Miru“. — Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je imela podružnica v preteklem letu 58 gld. 13 kr. dohodkov in 51 gld. 48 kr. stroškov. — Pri volitvi je bil potrjen za malimi izpremembami stari odbor, ki že šest let izvrstno vodi našo podružnico. Iskrena hvala vrlému odboru, v prvi vrsti pa načelniku g. Matiji Wuttiju, neumornemu in požrtovalnemu rodoljubu! Odboru glavne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se je soglasno izreklo popolno zaupanje. Isto tako je izrekel občni zbor najiskrenejšo zahvalo gosp. dr. Ivanu Dečku, odvetniku v Celju, ki je tako vrló in vspešno in to brez vsega plačila, iz gole domovinske ljubezni zastopal našo podružnico, pri različnih oblastih in nam pripomogel do sijajne zmage, vsled ktere bomo menda zana-prej mir imeli pri napravljanji podružničnih shodov in zborov. Pri domači zabavi se je marsikaj koristnega in šaljivega govorilo; vrlí St. Lenartski pevci so nas razveseljevali z lepim petjem, vrlí igralci iz Štebna pa so izvrstno igrali igro „Oreh“. Na obče veselje in popolno zadovoljnost vršila se je „prostovoljna dražba“, ki je prinesla podružnici tudi precej denarnega dobička. Tako se je vršil šesti letni zbor, in mi smo slavnemu načelništvu jako hvaležni, da je zopet enkrat zbudilo precej zaspane Brncane.

Iz Podkrnosa. (Nemška šola!) V naši so-seski sicer ni nobenega Nemca in v naši šoli no-benega nemškega otroka (šolskih otrok je 83), ven-dar bomo dobili trdo nemško šolo. Saj se „po načrtu“ na to dela, da se vse šole v Celovski oko-lici ponemčijo, in mi dobro poznamo tiste gospode, ki na to delajo! Dnó 22. grudna 1892 je sklenil naš občinski odbor v Žrelcu, da se ima naša „dvo-jezična“ šola Podkrnosom spremeniti v čisto nem-ško. Dnó 12. prosinca 1893 pa je župan Oremus sklical stariše našega šolskega okraja, ki so se po-tem podpisali za nemško šolo. Ravno tako je ukre-nil naš krajni šolski svet. Celó stvar sta sprožila nek c. kr. sodnijski uradnik iz Celovca in učitelj Staudacher v Žrelcu. Zvedel sem pa, da je prišlo na tisti shod, ko so imeli stariši svojo misel po-vedati, samo kakih 15 do 20 posestnikov, in ti naj bi govorili v imenu vseh?! Došli kmetom se je reklo, da vsi tisti, ki niso prišli, so itak vsi za nemško šolo. Preverjen sem, da niso vsi posest-niki za trdo nemško šolo in še od tistih, ki so se pod-pisali, bo marsikteri, ki je to le nevedoma in s težkim srcem storil. Naše ljudstvo je v šolskih rečéh še premalo poučeno in ne zna samostojno misliti in soditi, zato se udá silnemu pritisku in zvitim be-sedam nasprotnikov. Prosimo vodstvo našega kat. gospodarskega društva, da napravi v našem kraju javen shod, na katerem naj bi se našim kmetom razlagal pravi namen ljudskih šol in bi se našim ljudem dokazalo, da so le tiste šole pametno in postavno uravnane, v katerih se otroci poučujejo na podlagi svojega maternega jezika. Nemška šola za slovenske otroke je mučilnica, a ne učilnica, po-dobna rahlej rastlini, ki presajena iz svojega do-mačega podnebja na ptuje neugodno zemljišče pri vsem trudu ne more roditi zaželenega sadú in pri največjih stroških kmetu ne donša nobenega dobička.

Iz Malih Čap. (Nesreča) je zadela čast. g. Matija Šerviceljna, komendatorja in župnika na Reberci. Že teče četrty mesec, odkar so se ne-varno poškodovali na nogi. Oni so eden iz prvih stebrov slovenstva v Podjurski dolini, iskren rodo-ljub in prijazni z vsakim človekom. Zato je naša dolžnost, da molimo za gospoda, da bi ljubo zdravje kmalu spet zadobili. Posebno so njih farmani, Re-berčani, dolžni moliti za svojega dušnega pastirja. Naših nasprotnikov, liberalcev in nemškutarjev, vse mrgoli po naši deželi; kar leze in gre, je zoper pravično slovensko-katoliško stranko; zato moramo Boga prositi, da nam naše skušene vodnike ohrani in oskrbuje. Ravno kar čujemo, da se bolniku obrača na bolje. Do svečnice upajo toliko okrevati, da bodo zamogli zopet opravljati Božjo službo. Bog daj!

Iz Škocijana. Dnó 7. prosinca je priredila naša podružnica sv. Cirila in Metoda veselico z igro „Sv. trije kralji iz jutrovihi dežel“, in če hočemo pra-vični biti, moramo reči, da se je vse jako dobro izvršilo. Najbolj nas je veselilo, da nas je po-častil s svojo pričujočnostjo sam g. okrajni glavar iz Velikovca in na lastne oči se je prepričal, da so govori naših nasprotnikov ničvredni, ki nam očitajo, da na teh zborih le dražimo in mir ka-limo. Podružnični zbor je pričel naš Hrovat, ki je vrlí njen načelnik; zahvalil se je najprej g. okr. glavarju in vsem zavednim Slovincem in Sloven-kam. Potem je g. Dobrolski kaplan govoril v na-vdušenih besedah o namenu društva, in z jasnimi besedami nam je kazal, kako naj bi se šola ure-dila, da našim razmeram prav ugaja. Mi se ne branimo nemščine, mi ne sovražimo Nemcev, mi se branimo le nemškutarskega duha, kateri se slo-venskim otrokom brez potrebe hoče vcepiti. Mi hočemo, da se zna otrok, če iz šole stopi, vsaj slo-venski podpisati in se zave, da ga je slovenska mati rodila in da ne zaničuje svojega jezika za-voljo tega, ker ni nemški. Vsi so poslušali njih besede pazljivo in ko so končali, kazali so glasni klici zbranih, da so jim iz srca govorili. Potem je sledila igra „Sv. trije kralji iz jutrovihi dežel“, katero so naši domači igralci tako dobro izvršili, da so jo na občno željo dvakrat predstavljati morali. Hvala vam bodi neutrudljivi borilci za vaše prizadevanje, hvala tudi vam pevci, da se ne bo-jite dela v korist svojega rojstnega jezika. Le tako naprej, in v kratkem ne bo v Škocijanu nobenega, kateri bi mrzlo srce imel za svoj zaničevani narod. Gojite le národno igro in národno petje, s tem bote najbolj k probujanju pomagali. „Petjem k sre-u, srcem k domovini“ bodi vaše geslo. Po igri je bila prosta zabava, pri kateri so sledile razne na-pitnice. Hvala tudi županu Škocijanskemu in Do-brolskemu, ker sta k občenemu veselju tudi marsi-kaj pripomogla. Tako po domače smo se veselili, da je bila težka ločitev. Le napravite v kratkem zopet kako veselico.

Iz Črne. (Naša občinska volitev.) Če pomislimo, kako hudo pritiskajo nekteri uradniki grofa Thurna in družbe „Bleiberger Union“ na volilce, ker hočejo s silo zadušiti národno zavest v našem kraju, smeli bi pač s strahom pričakovati trenotek, to je dan občinske volitve, pri kateri bo, kakor vsa znamenja kažejo, jako huda borba med slovensko in nemško stranko. Ali navdaja nas pogum, ker so enako hudo borbo imele pre-stati tudi že druge občine, ki so se pa s pra-vim navdušenjem borile za svoje osvobojenje ter se otresele, hvala Bogu, liberalnega jarma. Enako se hočemo tudi mi boriti; niti za korak ne od-stopimo od tega in ne odložimo poprej orožja iz rok, predno ne bo zadnji naš nasprotnik pre-magan. Naši nemškutarski mogočnejši seveda mi-slijo, da brez njih nobena občina ne more obstati in napredovati. Pripisujejo si pravico, gospodariti nad slovenskimi kmeti, s kterimi bi najraje postopali tako, kakor postopa kak surovež z ubogo ži-vino, ki mu ne more tožiti, da jo boli, akoravno jo v enomer nabija po grbi in plečah. Ona trpi, ker si pomagati ne more; nam pa tega trpeti ni treba, ker si pri prihodnjih občinskih volitvah sami sebi lahko pomagamo s tem, da se otresemo za vselej teh naših neprijateljev-liberalcev. In kdo pa so ti možje? Pred nekaj leti prišli so v Črno iskat tega, kar še niso imeli, zdaj pa se re-di-jo in debelijo od slovenskih žuljev in so sloven-skega kruha vsak dan bolj siti. Najraje bi kra-ljevali nad nami. Ali ta želja se jim more zbiti iz glave in pokazati je treba, da je tudi Slovenec sposoben za občinsko gospodarstvo, kajti prepri-čani smo, da bode naša občina s svojimi domačimi močmi bolje napredovala, kakor sedaj, ko nasprot-niki ubogega kmeta v svoji oblasti le preradi trpin-čijo z nepotrebnimi davki in ga obkladajo s kaznimi, ki dostikrat niti potrebne niso. Ob času volitve so naši veliki gospodje navadno jako uljudni in prijazni; smodk in piva liberalnim volilcem takrat ne manjka in rado se našim možem v dan volitve tudi še marsikaj družega obljubuje, samo da se jih za glas vjame. Ali te obljube se jim potem ni-kdar ne izpolnijo, in le sramota je, da marsikteri slovenski volilec za en glaž piva izdá ter zataji svojo slovensko domovino, na kateri mu je tekla zibelka, kjer ga je oče prvokrat poljubil, mati se mu nasmehljala ter ga učila moliti v domači be-sedi. Pri prihodnji volitvi naj ne bode med nami takih Judežev-Iskarijotov. Ostanimo zvesti sinovi naše slovenske zemlje in ljubimo ter spoštujmo naš materni slovenski jezik. Sovražniki pravih, to je poštenih Nemcev nismo in ne bomo, in prej ko slej spoštovali bomo tudi vsakega poštenega tujca, ktere-ga služba zanese v naš kraj, ako nam bode le pravičen; podlaga tujčevi peti na domačih tléh pa ne smemo in nečemo biti.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Me-toda) je poslal 138 gld. letnega doneska za po-družnico Poljanska Dolina prvomestnik, č. g. žup-

nik J. Ramoveš. — Za novoletno darilo so naklonili: Podružnica v Ptuj 50 gld. po g. A. Gregoriču, podružnica Pivka, s sedežem v Št. Petru, 23 gld. 80 kr. po g. tajniku A. Lavrenčiču, gospica Franjica Brinšekova 14 gld. 80 kr., nabrane v Trnovem pri J. B. in Savinjska posojilnica v Žalci 10 gld. Prvo XX-krono so darovali: Društveniki bralnega društva v Trebnjem po g. J. Ruprechtu, lekarnarju in predsedniku, g. Vinko Ježovnik, župan v Velenji, po g. notarju Kačiču, blagajniku Šoštanske podružnice, in Neimenovanec. Dalje smo prejeli 8 gld. 30 kr. novoletnine po vč. g. dekanu F. Dovniku, prvomestniku gornjegraške podružnice, 6 gld. 35 kr. nabranih pri odhodnji dveh bratov „Sokolov“ po g. Edmundu Kavčiču, knjigovodji v Ljubljani, 6 gld. kot dar vesele družbe na Vranskem po g. notarju Antonu Svetini, 3 gld. novoletnine č. g. župnika A. Berceta in g. učitelja Lužarja in 3 gld. daru vesele družbe po g. A. Kozlevčarju. — Povodom veselega dogodka v svoji obitelji je poslal g. M. Prosekar iz Kotmare vesi 2 gld. 50 kr.; vesela družba trgovskih pomočnikov pri Kolovratu je darovala za božično darilo po g. J. Bahovu, knjigarskem komptoristu, 1 gld. 40 kr., vesela družba pri g. Batisu v Litiji 1 gld. 30 kr. in vesela družba v Sevnici po g. Ivanu Končanu 1 gld. — Za oprostilo novoletnih voščil so poslali: Mestni župnik č. g. J. Vrhovnik 1 gld., č. g. kaplan J. Volk 1 gld., g. J. Rant, gospici Pavla in Zofija Rantovi po 1 gld. in g. A. Kozlevčar 50 kr. — Vsem darovateljem veselo novo leto!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Zaloga pri Ljubljani. (Občinska volitev.) Pri vas na Koroškem imate hudo vojsko z nemškutarji in liberalci. Pri nas tistih sicer ni veliko, pa vendar imamo tudi mi svoje prepire. Pri nas imamo župana, ki županuje 18 let. Človek bi mislil, to mora biti mož zelo priljubljen v svoji soseski. Temu pa ni tako. Veliko jih je, ki ž njim niso zadovoljni. Že davno bi bil morda odletel, pa kaj, ko že 8 let ni razpisal novih volitev! Po drugih deželah pa so nove volitve vsake tri leta. Ali je mar za Kranjsko druga postava v veljavi? No, 12. grudnia 1892 smo vendar imeli volitev. Posestnikov je bilo vse črno. Bolj ko je volitev napredovala, bolj se je videlo, da bo županova stranka pogorela. Županovi nasprotniki so se že veselili, — kar na enkrat čujemo, da je volitev preložena! To nas je vse osupnilo. Zakaj se je volitev preložila, tega jaz ne vem, župan bo že vedel in pa volilna komisija. To vem, da so bili kmetje zelo nevoljni, ker so morali dvakrat k volitvi iti in dva dni zamuditi. Omenim še, da so županu pomagali proti Slovincem zelo zagrizeni nemški uradniki in volilci iz bližnje papirne tovarne. O izidu druge volitve poročam prihodnjič.

Politični pregled.

Notranji položaj se še nič ni pojasnil. Taaffe se še zmirom dogovarja z voditelji večih treh strank in jih prosi, naj bi odložili svoje tirjatve in skupno delovali vsaj toliko, da se sklenejo vsaj najpotrebnejše reči, pred vsem pobiranje davkov. Da ima Taaffe le potrebni denar, potem se bo malo zmenil za stranke in njihove želje; on je že tak mož. Ni pa še gotovo, da bi se doseglo kako porazumljenje, ker so nemški liberalci preveč oblastni. „Linzer Volksblatt“ piše, da smo bili že blizu razpuščenja državnega zbora, pa stvar se je spet odložila. Ako se pa vladi ne posreči, pogoditi se s strankami, jej vendar ne bo nič drugega preostajalo. Zato opominjamo slovenske rodoljube, naj se pravočasno pripravijo na nove volitve, da nas nasprotniki ne bodo v zadnji uri prehiteli, kakor zadnjič. — Državni zbor sklepa zdaj o proračunu. Prve dni ni prišlo nič tacega na rešeto, kar bi Slovence posebno zanimalo. — Finančni (denarni) minister dr. Steinbach se je pogodil z Rothschildom, da bo tisti priskrbel zlató za novo, zlato veljavo. Samo po sebi se razume, da bo pri tem delu veliko zlata obviselo na Rothschildovih prstih. — Pri poljedelskem ministerstvu se izdeljuje dve novi postavi; ena je za osnovo kmetijskih zadrug; druga pa hoče zabraniti prodajo kmetij pod ceno. Ako bi prišla kmetija na kant, in bi nobeden ne dal za njo, kar je vredna, kupi jo soseska za dve tretjini cene in jo prepusti prejšnjemu posestniku proti temu, da plača primerno najemščino. — Na Dunaju je spet enkrat govoril znani baron Dumreicher, poslanec koroške kupcijske in obrtne zbornice, ki se pa ne zveni za potrebe trgovcev in obrtnikov, ampak jezdari vedno le svojega „nemškega“ konja ter vidi nemštvo povsodi v nevarnosti. Jezil se je nad tem, da prihaja zmirom več Čehov na Dunaj in da je nevarnost, da zgubi Dunaj svoje nemško lice. Očital je Čehom, da se doma poganjajo za svoje češko pravo, po drugih deželah pa hočejo za svoje rojake enake pravice. „Politika“ mu pa dobro odgovarja, da naj se še Dumreicher poteguje za češko državno pravo, potem bodo Čehi sami gospodarji čez obilne

davke, ki jih plačujejo; potem bodo lahko več skrbeli za svojo deželo, in češki delavci bodo doma dosti dela dobili in jim ne bo treba na Dunaju dela iskati. Zdaj se pa ves denar na Dunaj staka, delavni ljudje pa tje tiščijo, kjer je kaj zaslužka. — Do zdaj se je mislilo, da so Mladočehi mnogo, če ne največ krivi, da se sprava na Češkem ni dosegla. Zdaj se je pa očitno pokazalo, da je tega kriva le prevzetnost in vladoželjnost nemških Pemcev. Da bi se okraji po narodnosti ločili, temu so se Čehi največ zavolj tega upirali, ker se bojijo, da se bodo potem češke manjšine v nemških krajih čisto potlačile in da se jim bodo vzele vse narodne pravice, da ne bodo imeli ne češkega uradovanja, ne čeških šol. Zato je grof Buquoy, načelnik kluba konservativnih graščakov, pisal dr. Schmejkalu, načelniku kluba nemško-čeških deželnih poslancev, naj dela na to, da se bo najprej sklenila postava o narodni enakopravnosti. S tem se bodo Čehi potolažili in se ne bodo več upirali ločitvi okrajev po narodnosti. Le na tak način je mogoče, pogodbe o spravi nadaljevati. Schmejkal je pa ošabno odgovoril, da sklepanje o narodni enakopravnosti spada pod državni zbor, in da se Nemci sploh ne spustijo v dogovore, dokler ne vejo, pri čem da so s sedanjo vlado. To hoče reči, da češki Nemci ne marajo za resnično in pravično spravo, ampak jim je le za nadvlado in gospodstvo. Zato hočejo čakati na tako vlado, ki jim bo pomagala Čehom usiliti tako „spravo“, kakor jo nemški liberalci želijo. — Na Ogerskem raste nezadovoljnost nemadarskih narodov. Posebno oestro pišejo rumunski listi ter priporočajo zvezo vseh avstrijskih narodov zoper Madjare in nemške liberalce, da se Avstrija preustroji v „zvezno“ državo.

Gospodarske stvari.

Zoper drisko telet. Teleta napade včasih driska 8 ali 14 dni po rojstvu, ko še sesajo; mehko gre od njih in kislega smrada, pa tudi kolje jih, da večkrat poginejo.

Če takim teletom preiskuješ sirnik, to je četrti želodec, najdeš v njem neko skuto in zagrizenega mleka; drobna čeva pa se vidi hudo vneta, snetnjava.

Krivo je te bolezni težko prebavno mleko, ki ga sesa tele, pa tudi prehlajenje.

Da se skuta odpravi iz želodca, priporoča se štupa (prah) od rabarbare in pa rumene kine, vsake po 1 gram; oboje mora fina štupa biti, dobro vkup zmešana in na štiri porcije razdeljena.

Brž ko se driska loti sesajočega teleta, imej je na gorkem in daj mu eno uro potem, ko je sesalo, vsak dan po eno tako štupico, ki si jo s pol maselcem mleka izpod krave dobro pomešal. Vsak dan zjutraj taka štupa z mlekom pomešana ozdravi živinč v dveh ali treh dneh, ako nisi driske zanemarl.

Če pa driska že dalje trpi, daj teletu vsak dan take štupe s pol maselcem kamiličnega čaja in dodeni še nekoliko žlic toplega mleka izpod krave. To dajaj teletu vsak dan, dokler se ne ustavi driska.

Pri tej priliki pa moramo svariti naše gospodaje in gospodinje, naj opustijo škodljivo navado, da prvo mleko, ki bi je imelo tele od matere posesati, izmolzejo in ga teletu ne privoščijo, češ, da mu je škodljivo. To je neumna vraža. Ravno to prvo mleko teletu izčisti in otrebi čeva in mu tako odvrne drisko. Naj se človek ne predrzne mojskriti dobrotljive natore!

„Kmet.“

Novičar.

Na Koroškem. V pravdi zavolj nesprejetega popravka Glinjske požarne straže je bil naš urednik tudi v drugi instanci, pred deželno sodnijo, dne 19. prosinca t. l. nedolžnega spoznan in oproščen. Sodišču je predsedoval dež. sodn. svetovalec gosp. Jak. Hren. — Posojilnica v Prevaljah je imela za pol leta svojega delovanja t. j. od 13. rožnika 1892 do konca leta 39.270 gld. prometa. Družnikov je štela 110. Posodila je 14.692 gld. — Pri Hodišah je pogorel Holarjev skedenj. Zasmolil ga je 12-leten deček. — Bik je umoril nekega pijanega hlapca blizu Dravograda. — Celovski mesar Velbič je nedavno zaklal ovna, ki je tehtal 181 kil. — Za cerkev sv. Jožefa v Predoru (v Bosni) nam je poslal trgovec g. Jože Stojnič v Chamu na Bavarskem 2 gld. — V Pliberski ječi je neki Franc Kovač postelje zažgal, da bi dobil več kazni, češ, da se noče pečati vedno le z župani in okrajnimi sodniki, ki ga vedno le na odgon pošiljajo. — V Celovcu se je ustanovilo konsumno društvo. — Pošto so dobili v Ločah pri Beljaku. — Nemški listi poročajo, da je koroški deželni šolski svet vsled škofijske določbe učiteljem ukazal, naj ob nedeljah in praznikih šolsko mladino k Božji službi vodijo. Kjer to ni mogoče, naj se med tednom skrbí za dve šolarski maši. Beljaška „Deutsche Allg. Zeitung“ preliwa solze nad „ubogimi“ otroci,

ki so pogosto slabo oblečeni in bodo morali eno uro v mrzli cerkvi stati. Če morajo pa otroci po eno uro daleč v najhujšem mrazu v šolo hoditi, takrat se liberalcem nič ne smilijo. — V Lipalji vesi je umrl vrli rodoljub, č. g. župnik dr. Matej Lutman. Več o tem možu prihodnjič.

Na Kranjskem. V nedeljo dne 22. t. m. došlo je s posebnim vlakom v Ljubljano iz Spodnje Štajerske do 400 slovenskih rojakov in rojakinj, da so si ogledali tamošnje krasno novo deželno gledališče ter se zvečer udeležili operne predstave „Teharski plemiči“. Na kolodvoru je pozdravilo došle goste mnogobrojno občinstvo, kteremu so se pridružila razna slovenska društva z zastavami in z godbo na čelu. Z navdušenimi besedami je pozdravil na kolodvoru južne železnice došle slovenske Štajerce g. dr. Karol vitez Bleiweis, kteremu je odgovoril Mariborski duhovnik č. g. dr. Medved ter se zahvalil za nepričakovano sijajni vsprejem. Ljubljanske gospodičine so pa goste s cveticami okinčale. Tudi več koroških rodoljubov se je podalo ta dan v Ljubljano ter so se udeleževali s posebnim zanimanjem vseh, slovenskim Štajercem na čast prirejenih slavnostij in veselje, in imeli so tudi priložnost, v deželnem gledališču prepričati se o lepem napredku slovenske gledališčne umetnosti. — Pri Brezovici je vlak povozil neko gluho beračico. — V Dravljah pri Dobrovi je zmrznul posestnik Anton Pirc. — Nova hranilnica v Kranju je ob novem letu poslovali začela. — Na Belokranjskem razsajajo osepnice (koze). — V Ljubljani je umrla stara gospodičina Ovičaj in volila 100.000 gld. v ta namen, da se na Brezju napravi frančiškanski samostan. Za romarje bo to pač pripravno, da se jim ponudi prilika, spovedati se v romarski cerkvi. Čuje se pa, da hoče neka daljna žlahta testament ovreči. — Pri Novem mestu je zmrznila neka žena, mati sedmerih otrok. — Na Gorjancu pri Novem mestu je naredil veleposestnik dr. Schlesinger tovarno za rezanje lesa. Prav je, da ljudje kaj zaslužijo. — Vodovod dobijo v Begunjah pri Cirknici. Veljal bo 13.000 gld.

Na Štajerskem. Posojilnico snujejo v Rušah. — Sv. misijon so imeli v Gotovljah. — „Edinost“ poroča, da so pravila občeslovenskega obrtnega društva s sedežem v Celju že potrjena. „Domovina“ bo vsaki mesec enkrat prinašala tudi obrtniško prilogo z imenom „Slovenski obrtnik“. Želeti bi bilo, da se v listih priobčijo pravila obrtnega društva in pa oklic za pristop. — Iz Lembaha pri Mariboru je šlo 62 družin v Brazilijo v južni Ameriki. — Pri Celju sta se dva vlaka zadela; več vagonov je poškodovanih, k sreči pa nihče ni bil ranjen. — Cerkveno pušico so izpraznili tatovi pri sv. Barbari v Halozah. — Okrajni načelnik Langer v Marenbergu od svitlega cesarja ni bil potrjen. Misli se, da so liberalci v tem okraju znanega Schönenerja preveč počastili. — Celjska posojilnica je imela lani 1.740.000 gld. prometa; južno-štajerska hranilnica pa 1.801.773 gld. To je prav veselo znamenje!

Na Primorskem. V Trstu so zelo nevoljni, da se je mestu še dalje dovolilo, pobirati točarino. — Delavca Šenka v Trstu je žganje tako omamilo, da se je na ulici zgrudil in kmalu potem umrl. — Zbolel je državni poslanec dr. A. Gregorič v Gorici. — Pomjanska občina v Istri je sklenila slovensko uradovanje. — V Miljah sta se sprla dva delavca in je eden drugega v morje vrgel. Potegnili so ga sicer še živega iz vode, pa je kmalu potem umrl. — V Tomaju se je ustanovilo vinorejsko društvo.

Po drugih deželah. Naša svitla cesarica potuje zdaj po Španiji. — Nadvojvoda Franc Ferdinand srečno nadaljuje svoje potovanje okoli sveta. Zdaj biva v Indiji. Na nekem lovu je ustrelil dva slona. — Po veliki noči bo poseben vlak peljal avstrijske romarje iz Dunaja v Rim k sv. Očetu. Veliko volkov je letos na Erdeljskem. — Rumunski prestolonaslednik se je oženil s princezino Edinburško. — Škof v Kraljevem Gradcu so postali č. g. kanonik Eduard Brinij, češki rodoljub. —

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Dne 24. t. m. je po kratkej vročinski bolezni umrl č. g. dr. Mat. Lutman, provizor v Lipaljevsi, 40 let star. N. v m. p.! — Nevarno sta zbolela č. gg. župnika: Janez Winkler v Št. Salvatorju pri Brežah in J. Simonič, v Klošter-Grebinju. Prosita sobrate za memento!

Zahvala.

Pri gosp. Fr. Sadnikar-ju, trgovcu z železnino v Celovcu, sem kupil mesoreznico, ktera prav izvrstno reže ter mi prihrani mnogo časa in nepotrebnega dela. Tudi pri nakupovanju drugih potrebščin sploh sem bil v tej prodajalnici vedno dobro in pošteno postrežen. Priporočam torej tega trgovca v Celovcu (Burggasse št. 7) vsem kmetovalcem najtoplejše.

Pavel Seher, posestnik v Velinji vesi.

Zahvala.

Podpisano načelnstvo izreka najpristronejšo zahvalo blag. gospodu Drag. Hribarju, ki je iz daljnega Celja navzlic hudi zimi prihitel na zbor naše podružnice in s prelepim svojim govorom ganil srca vsem zborovalcem, ki se ga hvaležno spominjajo želé, da bi skoro zopet imeli priložnost slišati tega izbornega govornika.

Istotako se zahvaljuje podpisano načelnstvo vrlim igralcem Štebenjskim in pevcem Št. Lenartskim, ki so s svojim izvrstnim igranjem in milim petjem razveseljevali častite udeležence šestega letnega zbora naše podružnice na Brnci dne 8. prosinca 1893. leta.

Načelnstvo podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico.

Prošnja

do čast. prejemnikov „Zabavne knjižnice za slov. mladino“.

P. n. naročnikom svoje mladinske knjižnice sem bil o svojem času na ovojnem listu II. zvezka obljubil, da hočem izdati III. zvezek „Zabavne knjižnice“ — ako ne bode kakih ovir — meseca prosinca 1893. Ker sem pa našel sedaj o novem letu pri pregledovanju svojih beležk še prav mnogo zaostaline, ne upam si pri najboljši volji že sedaj s III. zvezkom na svetlo, in to tembolj, ker se mi je do sedaj poslano naročnino še le polovica tiskarskih stroškov povrnila. Z ozirom na to obračam se na tem mestu do vseh p. n. prejemnikov, ki še za doposlano njim knjižice dotičnih zneskov niso poravnali, da to prav kmalu storiti izvolijo, da mi bode potem mogoče izdati že skoraj obljubljeni snopič. — Tudi na „Narodnih legendah“ je še precej zaostankov, in baš to je vzrok, da še do sedaj s IV. zvezkom — ki je v rokopisu že davno dovršen — nisem mogel na svetlo. Ako kdo knjižic ne mara, lahko mi je vrne pod istim ovitkom, pod katerim jih je prejel. Onih p. n. naročnikov, zlasti pa krajnih šolskih svetov, ki so mi pismeno naznanili čas, kedaj račune poravnajo, ta prošnja ne zadeva.

V Središču, dne 20. prosinca 1893.

Anton Kosi,
učitelj, izdajatelj in urednik „Zabavne knjižnice za slov. mladino“.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožni dolini, zadruga z neomejeno zavezo, imela bode dne 14. svečana t. l. ob 1 uri popoldne v gostilni pri Činkovcu v Št. Janžu svoj **letni občni zbor** s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 3. Razni nasveti.

Odbor.

Naznanilo.

Posojilnica na Suhi uraduje od novega leta vsaki četrtek dopoldne.

Odbor.

Loterijske srečke od 21. prosinca.

Line	20	24	45	41	65
Trst	26	17	61	42	13

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	—	6	25
rž	4	40	5	50
ječmen	—	—	—	—
oves	2	30	2	85
hejda	4	30	5	40
turšica (sirk)	3	40	4	30
pšeno	7	40	9	20
fižol	5	10	6	35
repica (krompir)	1	65	2	66
deteljno seme	—	—	—	—
grah	6	—	7	50

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 3 gld. — kr., kisló 1 gld. 70 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 64 do 66 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Služba organista

pri farni cerkvi sv. Martina v Borovljah se takoj odda. Cerkveni pevec so izvrstni. Prevzame se tudi lahko služba cerkovnika. Prosilci naj se osebno pri cerkvenem predstojništvu oglasijo.

Čevljarskega učenca

sprejme Matija Tschitschger, čevljarski mojster v Celovcu, Rosenbergova palača, Novi trg.

Učenca,

kteri je z dobrim vspehom dovršil ljudsko šolo, sprejme takoj v pouk mizarski mojster Alojzij Kobe v Metliki na Dolenjskem.

Lepa kmetija

se prodá iz proste roke v Tinjah, ki ima 36 birnov posetje, 5 oralov travnikov, 18 oralov lepo zaraščenega gozda, veliko paše, vse prav blizo in na ravnem. Pohoštvo, lepo zidano in v dobrem stanu, skedenj, velban hlev za 20 repov živine. Pripravno tudi za kako kupčijo, ker stoji pri farni cerkvi v veliki fari, komaj pol ure od železniške postaje. Poljski prideiki in mleko, puter, maslo itd. se lahko in dobro prodajo. Cenjeno je 4200 gld., od katerih more 2000 na hiši uknjiženih ostati. Več pové lastnik Janez Hudelist v Konatičah, pošta Vrba (Velden).

Oznanilo.

Kot naslednik rajnega gosp. dr. Alojzija Lausegger-ja usojam si naznanjati, da bodem svojo

c. kr. notarsko pisarno

dne 6. svečana 1893 v Celovcu, Wienergasse hiš. št. 10. I. nadstropje (nad Madnerjevo kavarno, zraven pisarne gosp. dr. Mitteregger-ja) odprl. V Celovcu, dne 25. prosinca 1893.

Dr. Fran Martinez.

Na prodaj je

zavoljo starosti posestnice

Pšeničnikova kmetija v Libeličah.

Pri kmetiji je lep sadni vrt, ki toliko rodi, da se dá do 20 polovnjakov mošta naprešati; ima 70 birnov setve, vse ravno polje; lepe travnike, da se nakosi po 25 velikih vozov sena. 20 korakov od kmetije je mlin, 13 oralov je gojzda. Pohoštvo je v dobrem stanu in je iz proste roke, kakor omenjeno le zavoljo starosti posestnice na prodaj, ter leži eno uro od Dravberškega trga. Kup je 5800 goldinarjev. Več pové Janez Edlmann, trgovec v Libeličah.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo, mlatilnice, čistilnice za žito, trierje, slamorezice, mline za sadje, sušilnice za sadje in vino, za grozdje, kakor vse druge stroje in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo tud. priporočam v najnovejši in najbolj obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ, 2/3 Praterstrasse 78. Ilustrovani zapiski in polovna pisma v hrvaščem, nemškem, latinskem in slovenskem jeziku po zahtevu brezplačno in franco. — Čas za poskušanje — garancija, opečni pogoj. — Zopet enišne cene! —

Kdor si hoče napraviti dobro kavo, naj si kupi pristne

Ölzove kave

Ölzova kava je najboljša in najčistejša primes za kavo.

Ölzova kava nema v sebi ne hrušk, ne pese, ne sirupa. Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar na svitlo prišel:

Anton Janežič-ev

slovensko-nemški slovar.

Tretji natis.

Predelal in pomnožil

France Hubad,

c. kr. gimnazijalni profesor.

Cena mehko vezanemu iztisu je 3 gld., vezanemu v polusnji 3 gld. 50 kr. — Kdor želi slovar prejeti po pošti, naj blagovoli priložiti še 15 kr. za poštnino.

Med (strd),

izvrsten **pitaneec**, se dobi pri meni v plehastih škatljah po 5 kil franko 3 gld. 60 kr. proti poštnemu povzetju. V škaflj po 20 in 40 kil ga računam po 58 kr. kilo. Nadalje priporočam svoj natorni **brinjevec** po 1 gld. 20 kr. liter; dobro, staro **slivovko** po 1 gld. liter; ter dobra **ister-ska vina**, belo po 18, 20 in 22, črno po 18 kr. liter; staro **hrvaško vino** po 22 in 24 kr. liter v sodih po 56 litrov in več. Za pošteno in pristno blago se jamči

ILEN JECLIC,

trgovec in čebelar v Selu, pošta Lesce na Gorenjskem.

Slovenci!

Pridite radi v mojo pekarsko prodajalnico, v kateri je dobiti dobra in frišna pekarija. Tudi mednice se priporočajo, ker se prav dobro pripravljajo. Z odličnim spoštovanjem

Janez Vovk,

na starem trgu št. 15 v Celovcu.

Slovenski Pantheon

izhajal bode v nedoločenih rokih, 4 do 5 snopičev v teku enega leta. Snopič stane s poštnino vred 35 kr. Naročila vsprejema

Fran Podkrajšek,

pošta Sava, Dolenjsko.

Odlikovan z medaljo in z diplomom za cerkvena dela.

Usojam si naznanjati prečastitej duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom, da sem svojo delavnico zopet odprl v ravno tistej hiši, kakor prej.

Z visokim spoštovanjem se priporočuje

Fran Ozbič,

cementni tehnik, podobar in pozlatar, v Celovcu, šolske ulice šte. 17.

Vsakovrstne slamnike

najnovejših oblik iz domače in tuje slame izdeluje, prodaja in popravlja po kolikor možno nizki ceni.

Franc Cerar popred J. Markužič

v Domžalah — Kranjsko.

Cenik pošlje se na zahtevanje »franko«.

Glas iz občinstva.

Kdor hoče dobro in po ceni tržaško blago, moko, špirit, sol, rženo žganje, mlo (žajfo) in petrolej, naj gre v prodajalnico

Ferd. Mussi-ja,

„pri zlatem vencu“ na starem trgu št. 19 v Celovcu,

ki je vsega priporočila vredna. Vsak se lahko sam prepriča, da se mu bo vselej z dobrim in frišnim blagom postreglo.